

Toelichting duurzaamheidsnota 2021-2025

1. Aanleiding en proces

De huidige duurzaamheidsnota liep tot en met 2019. Het is dus noodzakelijk deze te actualiseren. De duurzaamheidsnota heeft echter grote raakvlakken met verschillend ander beleid dat op dit moment opgesteld wordt of de komende tijd opgesteld gaat worden. Dit geeft de volgende uitgangspunten waarmee rekening gehouden moet worden:

- Opstellen nieuw duurzaamheidsbeleid is uitgesteld om op de RES-MRE aan te kunnen sluiten
- De RES-MRE heeft echter vertraging opgelopen en wordt nu pas juli 2021 definitief vastgesteld
- De Concept RES-MRE is nog onvoldoende uitgewerkt om hier ons beleid op aan te kunnen sluiten (uitwerking financiële participatie en lokaal eigendom, uitwerking zoekgebieden en kaders duurzame opwek en energiebesparingsplan ontbreken nog)
- Voor 2022 wil de gemeente een omgevingsvisie vaststellen
- Deze omgevingsvisie omvat al het strategisch beleid over de fysieke leefomgeving van onze gemeente.
- Duurzaamheidsbeleid is een van de onderdelen die opgenomen wordt in de omgevingsvisie
- Voor 2022 moet een transitievisie warmte opgesteld zijn
- De gemeente in 2021 ook start met het opstellen van beleid op het gebied van klimaatadaptie

Conclusies:

- Het proces van de duurzaamheidsnota is sterk verweven met verschillende andere processen en hiermee moet gedurende de traject afgestemd worden.
- Er moeten duidelijke afspraken gemaakt worden over wat in welk beleid komt te staan. De afbakening tussen met name de omgevingsvisie en de duurzaamheidsnota vraagt om aandacht.

2. Samenhang met omgevingsvisie

De omgevingsvisie en de duurzaamheidsnota hebben heel veel raakvlakken. Sommige zaken die in de oude duurzaamheidsnota staan zullen waarschijnlijk een plek gaan krijgen in de omgevingsvisie en minder in de nieuwe duurzaamheidsnota. De grove verdeling zal zijn:

- hoofdlijnen van onze visie op duurzaamheid komt in de omgevingsvisie
- hoe we die visie vervolgens gaan realiseren komt in de duurzaamheidsnota

Daarom wordt het traject van de duurzaamheidsnota deels gecombineerd met dat van de omgevingsvisie.

Dit traject zal in ieder geval bestaan uit:

- Een evaluatie van het huidige duurzaamheidsbeleid.



- Een globale inventarisatie van de ontwikkeling van het energieverbruik / CO2 uitstoot van de gemeente Geldrop-Mierlo de laatste paar jaar.
- Een globale verkenning van de te verwachten CO2 uitstoot van de gemeente Geldrop-Mierlo in de toekomst tot 2050.
- Een globale inventarisatie van het huidige energieverbruik / CO2 uitstoot van de gemeentelijke organisatie.
- Een participatietraject waarbij met stakeholders bepaald wordt wat de belangrijkste duurzaamheidsthema's voor de gemeente zijn, welke ambities we hebben voor deze thema's en op welke manier de gemeente en de stakeholders er voor kunnen zorgen dat we deze ambities behalen.
- Vertaling van de RES-MRE naar lokaal niveau. Gekeken wordt wat wij uit de RES-MRE moeten opnemen in lokaal beleid en op welke punten een verdere uitwerking in lokaal beleid nodig is.

3. Inventarisatie duurzaamheidsbeleid

Hoofdstuk duurzaamheid in omgevingsvisie

De omgevingsvisie is strategisch lange termijn beleid met daarbij een uitwerking op gebiedsniveau. Deze uitwerking kan een ontwikkelingsrichting bevatten. Kaders, samenwerkingsverbanden, projecten, activiteiten worden opgenomen in het instrument programma. Instructies aan derden (bijv. welke activiteiten laat je waar onder welke voorwaarden toe) worden opgenomen in het omgevingsplan.

In het hoofdstuk duurzaamheid van de visie komen:

- **Duurzaamheidsambities** (op hoofdlijnen); wat willen we op het gebied van duurzaamheid bereiken? Hierbij wordt gekeken naar de thema's:
 - Energie (opwekking, warmte en besparing)
 - Klimaatadaptatie
 - Circulaire economie
 - Biodiversiteit
- **Gebiedsgerichte uitwerking**; op gebiedsniveau wordt gekeken wat onze ambities betekenen en hoe deze op een locatie afgestemd kunnen worden.
- **Doorkijk programma en omgevingsplan**; hoe vertalen we onze visie op duurzaamheid door naar de nog op te stellen programma's (als instrument onder de Omgevingswet) en desgewenst naar het omgevingsplan?
- **Koppelkansen**; Welke mogelijkheden zijn er om de duurzaamheidsopgave te combineren met andere opgaven uit de visie (bijv. transitie landbouw, centrumvisie, nieuwbouwopgave enz.)
- **Vertaling RES**; wat moet er uit de RES in de omgevingsvisie komen?

Duurzaamheidsnota 2021-2025

- **Conclusies evaluatie huidige duurzaamheidsnota**; Welke acties uit het uitvoeringsprogramma zijn effectief gebleken en willen we dus in de toekomst blijven doen



of zelfs opschalen en welke acties zijn weinig effectief en willen we dus stoppen? Zijn er onderwerpen waarop we onvoldoende inzetten?

- **Inzicht in energiegebruik / CO2 uitstoot gemeente en gemeentelijke organisatie;** Waar wordt de meeste energie gebruikt / CO2 uitgestoten en moeten we ons dus op concentreren? Hoe ontwikkeld energieverbruik / CO2 uitstoot zich door de tijd heen en zijn dit trends die we kunnen versterken of juist ombuigen?
- **Doorkijk naar de toekomst;** Welke hoofdambities nemen wij op in de omgevingsvisie op het gebied van duurzaamheid? Waar moeten we over vijf jaar zijn om onze doelen voor 2030 en 2050 te kunnen bereiken? Hoe verwachten wij dat het energiegebruik / CO2 uitstoot / overige duurzaamheidsthema's zich zullen ontwikkelen de komende vijf jaar? Waar willen we ons de komende vijf jaar op concentreren? Hoe kunnen we daar waar mogelijk duurzaamheidsthema's integraal oppakken?
- **Uitvoeringsprogramma;** Wat gaan we de komende vijf jaar doen om CO2 uitstoot te verminderen en duurzaamheid te verbeteren? Hoe maken we dit meetbaar? Welke capaciteit en welk budget is nodig om dit uit te voeren?

Beleidsvisie zon en wind

In de beleidsvisie zon en wind staat waar en onder welke voorwaarden zonneparken (en windmolens) in onze gemeente mogelijk zijn.

Transitievisie warmte (TVW)

In de TVW legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast, waarop onze gemeente aardgasvrij wordt. De reikwijdte is de gehele gemeente. In de TVW staat:

- In welke volgorde en globaal wanneer wijken waarschijnlijk van het aardgas af gaan.
- Voor de wijken waarvan de transitie voor 2030 gepland is, wordt bepaald welke potentiële alternatieve energie infrastructuur (all electric, (type) warmtenet etc.) toegepast gaat worden.
- De maatschappelijke kosten en baten en de integrale kosten voor eindverbruikers worden inzichtelijk gemaakt.
- De TVW wordt in eerste instantie elke vijf jaar geactualiseerd.

Nadat in de TVW mogelijke alternatieven in beeld gebracht zijn, bepaalt de gemeente in het Wijk Uitvoerings Plan (WUP) de uitvoering op wijkniveau en besluit zij over de alternatieve energie infrastructuur van een wijk. Nadat de TVW is vastgesteld in 2021 kan gestart worden met het opstellen van WUPs.

Beleid klimaatadaptatie

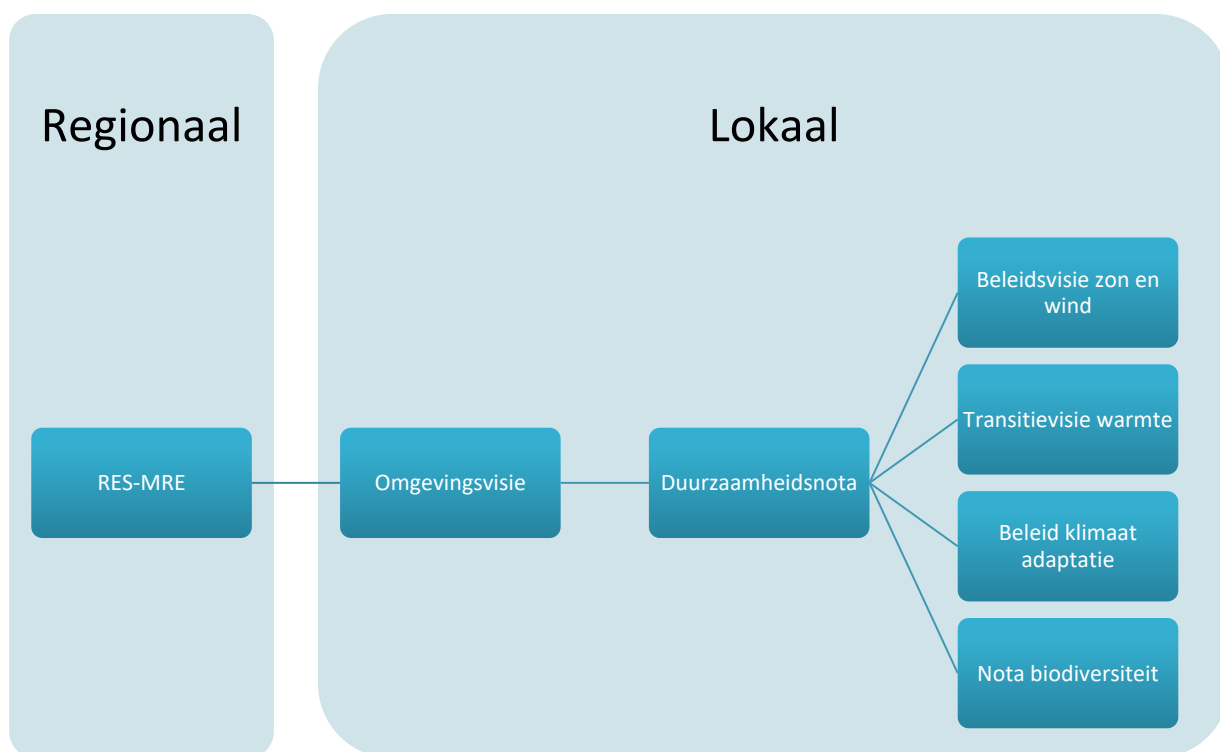
Dit beleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Klimaatstresstesten;** hiermee wordt gekeken waar bij extreem weer risico's ontstaan binnen onze gemeente op het gebied van extreme regenval, hitte, droogte en overstroming
- **Risicodialogen;** met behulp van de klimaatstresstesten gaan we in gesprek met stakeholders. Hierdoor vergroten we het bewustzijn en bekijken we mogelijke maatregelen om risico's te beperken.

- **Uitvoeringsagenda;** Hierin staan onder andere afspraken over wie wat gaat doen.

Dit levert de volgende opzet op:

- In de RES-MRE staan de regionale ambities op het gebied van de energietransitie
- In de Omgevingsvisie staan de lokale duurzaamheidsambities op hoofdlijnen
- In de Duurzaamheidsnota wordt in beeld gebracht waar nu staan, waar we over 5 jaar willen zijn en hoe we dat verwachten te bereiken
- Verschillende deelthema's op duurzaamheidsgebied worden verder uitgewerkt in apart beleid



4. Evaluatie nota 2016-2019

Een belangrijke basis voor de duurzaamheidsnota is de evaluatie van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot binnen de gemeente Geldrop-Mierlo. Deze evaluatie is in concept afgerond en is terug te vinden in bijlage 2. Daarnaast is een evaluatie gedaan van de resultaten van de projecten uit de vorige duurzaamheidsnota. Het concept hiervan is te vinden in bijlage 2 en de doorrekening in bijlage 6.

Ook is er een houtskoolschets gemaakt van het energieverbruik tot 2050. Deze houtskoolschets schetst globaal de ontwikkelingen die wij voorzien op het gebied van energieverbruik. Het concept hiervan is te vinden in bijlage 3.



Geldrop-Mierlo

5. Participatie

Belangrijke input voor de duurzaamheidsnota zijn gesprekken met stakeholders. Wij willen deze gesprekken op twee momenten voeren:

- Tijdens het opstellen van de nota, zodat input van stakeholders meegenomen kan worden
- Na het afronden van de concept-nota, zodat deze getoetst kan worden door de stakeholders

Tijdens het opstellen van de nota worden open gesprekken gehouden waarbij met de stakeholders besproken wordt:

- Welke opgaven en ontwikkelingen zien we voor de komende jaren op de gemeente afkomen?
- Wat gebeurt er al?
- Wat zijn de ambities?
- Wat zou de gemeente moeten doen om verduurzaming verder te stimuleren?

Wij willen in ieder geval de volgende stakeholders betrekken bij dit traject:

- Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo
- Ondernemersplatform
- Woningcorporaties
- Stichting huurdersbelangen Geldrop-Mierlo
- Jongerenraad
- Seniorenbelangen Geldrop-Mierlo
- Enexis
- Waterschappen

6. Thema's, ambities en uitvoering

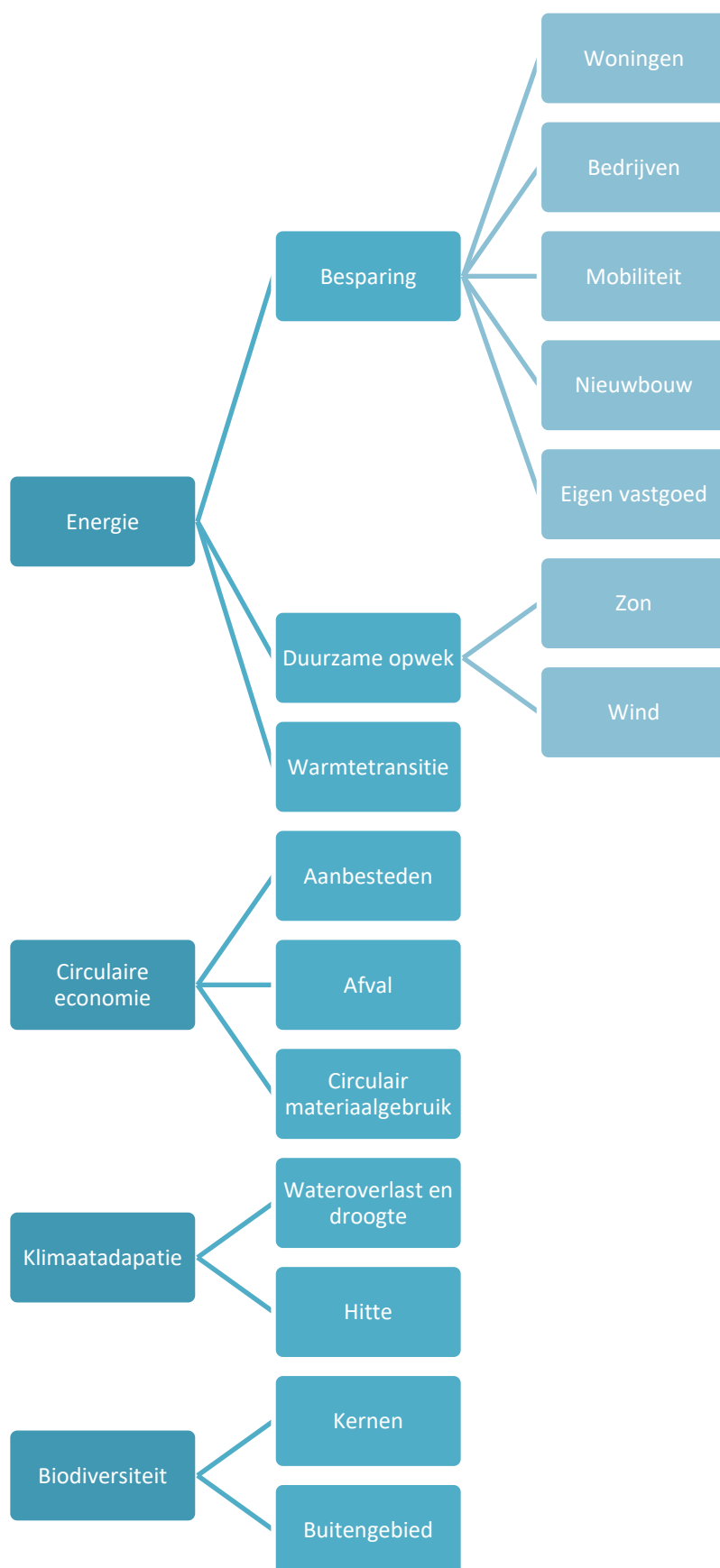
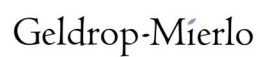
De duurzaamheidsnota gaat in op de volgende thema's:

- Energie
- Circulaire economie
- Klimaatadaptatie
- Biodiversiteit

Per thema wordt het volgende in beeld gebracht:

- Ambities voor 2021 – 2025
- Kansrijke duurzaamheidsprojecten

Dit zal naar verwachting de volgende globale structuur geven:



7. Planning

Hieronder is een voorlopige planning opgenomen. Deze zal gedurende het traject steeds bijgesteld worden. Omdat dit traject nauw samenhangt met allerlei andere trajecten en processen die nog in ontwikkeling zijn en hier deels van afhankelijk is, is het niet mogelijk een definitieve planning te geven.

Wanneer?	Wat?
Eind 2020	Evaluatie energieverbruik en CO ₂ uitstoot gemeente
Januari-maart 2021	Evaluatie energieverbruik duurzaamheidsnota 2016-2019 en houtskoolschets 2030 - 2050
April 2021	Gesprekken stakeholders
Juni 2021	Raad beeldvormend informeren over duurzaamheidsnota en hoofdambitie
Juni -juli 2021	Verwerken input stakeholders en raad
September 2021	Raad input vragen op ambities 2025 en projecten om deze ambities te realiseren
September-oktober 2021	Uitwerken conceptversie duurzaamheidsnota en verwerken input, raad RES en omgevingsvisie
Oktober 2021	Conceptversie delen met stakeholders
Oktober - november 2021	Reacties verwerken en definitieve versie
November - december 2021	Duurzaamheidsnota ter besluitvorming voorleggen aan de raad